truso &. Kunmetaĵo el pecoj, kiel traboj, angulaĵoj, stangoj aŭ rondferoj, tiel kombinitaj, ke ili formas framon, kiu ne povas esti misformata per apliko de ekstera forto. ~trabo. Trabo kunmetita el platoj k angulferoj ks, k formanta sistemon de triangulaĵoj inter la supra k la malsupra membroj.

*Tualeto ALD ~tablo. Meblo, kun spegulo k tableto, ĉe kiu la virinoj finpretigas sian hararanĝon, pudradon ktp.

tubjo b. Iu ajn basa latuninstrumento, alia ol trombono.

*Tulipo ALD ~arbo . Genro de grandaj arboj, kun larĝaj ~formaj floroj, el fam. magnoliacoj (Liriodendron lulipifera). Kp magnolio.

tuno ALD ~aro. 1 La nombro da kargo~oj, kiun ŝipo povas porti. 2 La tuta pezo de ŝipo : akvodismeto

turpa &. Malbela.

IJ

- * U1 ALD (post: Ie Sufikso) montranta aferon, kiu laŭ sia destino ĉiam denove repleniĝas per tio, kion esprimas la radiko (Nylén), k pli precize signifanta: Objekton... (post 1 aldoni) R1M. Oni ankaŭ trovas tiun suf. uzatan post verba radiko, por montri la vazon, kuvon aŭ keston, en kiu oni laŭdestine plenumas difinitan agon: fand~o Z (= krisolo), kned~o, pist~o Z; kolekl~o Z, rezerv~o; la kuŝ~oj de la maro z; kupra lav~o z; lrink~o por kameloj Z.
- * UI ALD (post Io) 2. 50 Suf., per kiu oni formas nomon de animala grupo de nedifinita sistematika rango, almetante ĝin al la nomo de la tipa genro aŭ al la radiko de tipa eco aŭ karakterizaĵo de la koncernaj animaloj: ameb~oj, arane-~oj, lamenbrank~oj, ramp~oj, skvam-~oj, mam~oj.

ulambano. Japana soleno por honori la memoron de mortintoj.

ulemo. Teologo-juristo, sen oficiala aŭ pastreca karaktero, kies rolo estas interpreti la Koranon k la Sunaon k postuli de la kalifoj aŭ civilaj registaroj la plenumadon de la religiaj aŭ juraj ordonoj entenataj en tiuj libroj.

* Ulno ANST 2 . Longa maldika osto de la antaŭbrako, kiu troviĝas ĉe la flanko de la malgranda fingro, k kies kapo, dum brakflekso, formas la kubuton (ulna). Kp RADIUSO.

ultra . Vortero, en sciencaj vortoj, signifanta « ekstrema, eksternormala»: ~centrifugilo (aparato por centrifugi eĉ koloidojn); ~mikroskopo (funkcianta per nerekte trairanta lumo; pli efika, ol la ordinara); ~ruĝo (= transruĝo); ~sono (vibro kun pli alta frekvenco, ol-aŭdebla sono); $\sim violo$ (= transviolo).

umeo 💥. Japana pruno (prunus Mume).

* Unu ALD ~aajo = primico.

upupo z 📶. Genro el la ordo de koracioformaj birdoj, kun longa, maldika beko k bela plumkrono sur la verto (Upupa).

ureo 😭. Blanka kristaliĝinta substanco. aperanta en urino kiel malkonbinaja produkto de proteinoj — CO(NH2)2: ĉe sanulo la rilalumo de ~o eslas proporcie la sama en la sango k en la urino. ~ldo. Derivaĵo de ~o, en kiu H estas anstataŭata de acidresto.

uremio 🕏. Toksiĝo de la sango per ureo, ne sufice eliminata de la renoj.

urotropino 😭. Heksametilentetramino, blanke kristaliĝanta substanco, uzata por diversaj teknikaj kemiaj procedoj k en medicino, por la malsanoj de urinaj organoj.

urtikario 🕏. Vario de haŭtmalsano, karakterizita per erupcio iom simila al tiu produktata de urtiktuŝo: hemoragia, persistema, veziketa ~0.

utao &. Japana poemeto de 31 silaboj en 5 versoj (de 5, 7, 5, 7, 7 silaboj).

uzino. Metalurgia granda fabriko.

uzurpatoro z. Uzurpinto.